

Monostori pletykaűző bírmondó

2014. szeptember-október-november-december

KARÁCSONYI MEGHÍVÓ

Monostorpályi Község Önkormányzata szeretettel
meghívja Önt, és szeretteit

2014. december 21-én, vasárnap, du. 16 órától
a Művelődési Házban tartandó karácsonyi ünnepségre!
Ünnepi műsort adnak a nagycsoportos óvodások és az
általános iskola

3. osztályos tanulói.

Az ünnepség után szeretettel várunk
mindenkit forralt borral, meleg tea-
val és ünnepi kaláccsal a Tubus téren,
közös karácsonyfa díszítésre, közös
éneklésre.

POLGÁRMESTER VÁLASZOL

Kedves Monostoriak!

Tisztelt Olvasók!

Az őszi önkormányzati választásig már nem jelenik meg a Monostori Pletykaúzó Hírmondó, ezért ez a szám egy kicsit rendkívüli lesz! Most nem kérdésekre válaszolok, hanem megpróbáltuk röviden összefoglalni az elmúlt 4 évet ebben a számban, valamint néhány pletykát, hazugságot tisztázni!

2010 október - november - december hónapjai sok szempontból nagyon nehéz volt! Át kellett venni és világitani az intézményeket, szervezeti, pénzügyi, gazdasági helyzetünket meg kellett ismernem, hogy megtaláljam a rendszerben a hibákat, a veszélyeket, a lehetőségeket, a tartalékokat! Ennek lett következménye néhány személycseré /jegyző, gondozási központ vezető/, valamint olyan szervezeti átalakítás /konyhák összevonása, saját emberek felvétele pályázatok figyelésére, írására, menedzselésére/, mely mára elmondható beváltotta a hozzá fűzött reményeinket!

Itt szeretném az egyik pletykát tisztázni, amit a **volt éllemezésvezető és a volt konyhai dolgozókkal** kapcsolatosan lehet, lehetett hallani. Az éllemezésvezetőnek nem a polgármester, hanem a Gondozási Központ vezetője volt a munkáltatója, ebből következik, hogy én semmilyen körülmények között sem rúghattam ki! Sőt tervbe sem volt, hogy eltávolítsa a munkáltatója, pedig a belső ellenőr mind az első ellenőrzéskor, majd az utóellenőrzéskor is azt állapította meg, hogy nem alkalmas a feladata ellátására! Segíteni akartuk a munkáját, új program vásárlásával, elhívtuk Álmosdról, valamint Mikepércsről az ottani éllemezésvezetőket, hogy elmondják mi is a feladata egy éllemezésvezetőnek, de ők is úgy mentek el, hogy reménytelen a hölgy! Ezután döntött úgy az akkori éllemezésvezető, hogy engedély nélkül elhagyva munkahelyét, miközben ÁNTSZ ellenőrzés folyt, elment a házi orvoshoz és elkezdte több mint 1 évig tartó táppénzes állományát! Ott hagyta az óvoda, az iskola és a gondozási központ lakóinak, valamint mindazoknak az éllemezésének a szervezését, akik a konyháról kapták a reggelit, tízórait, ebédet, uzsonnát, vacsorát! Senkinek semmit nem adott át, a vezetőjével nem kommunikált, nem akarta megmondani meddig lesz táppénzen! Nem egy felelős magatartás! Nekem és az intézmény vezetőjének viszont felelősen kellett mielőbb megoldást találni a kialakult helyzetre. A feleségem vállalta, hogy né-

hány hétig térítésmentesen kiségit bennünket, amíg meggyógyul az éllemezésvezető. Miután hallomásból értesültünk róla, hogy nem kíván visszatérni a munkahelyére, akkor vettük fel éllemezésvezetőnek! Az akkori konyhai dolgozókkal történt első találkozásomkor elmondta, hogy a falu tele van azzal, hogy ők mennyi mindent lopnak a konyháról, kértem, ha ez igaz, akkor ne tegyék a jövőben, mert akit ezen rajta kapok, azt kénytelen leszek elbocsájtani! A körülményekből azonban arra lehetett következtetni, hogy a korábbi tendencia nem szűnt meg, ezt támasztotta alá a helyettes éllemezésvezetőnek a tapasztalata, mely után a közös beszélgetés során elismerték, hogy valóban folytattak ilyen cselekményt. Két választásom volt, vagy közös megegyezéssel szüntetjük meg a munkaviszonyt, vagy rendőrségi feljelentést tesztek! Miután a közös beszélgetés során elismerték, hogy ez nem egy egyszeri alkalom volt, hanem évekre visszamenőleg zajlottak a lopások, ezért ők kérték ne legyen feljelentés, inkább a közös megegyezéssel munkaviszony megszüntetést választották!

Mindeközben folyamatosan készítettük a pályázatokot, kerestük a lehető legjobb megoldást a megörökölt **szennyvíz beruházásra**, mely kapcsán megtapasztaltam, hogy mennyi rossz szándékú, és/vagy buta ember vesz körül még itt kis falunkban is bennünket! Mára eljutottunk oda, hogy a beruházás fizikailag is elkezdődik, pénzügyileg már biztos a 94,2%-os állami és EU-s támogatás, valamint jó esély van a 100%-os támogatás elérésére! Ahogyan ígértük, a befizetett közcélú érdekeltségi hozzájárulását mindenkinek visszafizettük! Azt tapasztaltam, ahogyan közeledik a tényleges munkavégzés, egyre inkább a várakozás, mint az ellenzés van a lakosok körében!

A **közfoglalkoztatási pályázatoknak** köszönhetően folyamatosan tudunk 120-160 főnek munkát, rendszeres jövedelmet, általuk a helyi üzleteknek bevételt biztosítani! Ezt folytatjuk tovább, de szeretnénk a következő programokat tovább építve állandó, piaci alapon működő vállalkozássá fejleszteni! Ezt a célt szolgálja a Koló Iskola felújítása és alkalmassá tétele a töltött káposzta üzem beindítására, valamint az eper program, és a nyúl program melyekhez várjuk a támogatást!

Miután, 2014 március 30-cal az AKSD felmondta a **szemétszállítási szerződésünket**, az új szolgáltató által felajánlott szerződés feltételei pedig elfogadhatatlanok voltak, ezért saját magunknak kellett meg-

oldani ezt a kötelező közszolgáltatást a településen! Az önkormányzat tulajdonában levő Monostorpályi M.F.Ü. Kft vásárolt egy kukásautót, elkezdte beszerezni a szükséges engedélyeket, melyek remélhetőleg október - november környékére meg lesznek, bevezettük a zsákos és szelektív gyűjtést! Azt kell mondanom, hogy a környező településeket tekintve egyedül mi mertük ezt felvállalni, mert bízunk az itt élőkben, akik megértik, hogy értük és miattuk van mindez! Természetesen mindig van olyan, aki azt nézi, hogyan lehetne belerúgni az önkormányzatba, az ott dolgozóba, a polgármesterbe! Nem volt ez másként a szemétszállítás kapcsán sem, hiszen már április első hetében megtörtént a feljelentés a Felügyelőséghez! Ezen kívül van olyan, aki még a 350 Ft-os kommunális zsákon is spórolni akar, ezért sima zsákba beletette, illetve öntötte a szemetét a szelektív szigeteken lévő konténerekbe! Ezért kellett bevenni a konténereket, melyek most ismét visszakerülnek, de le lesznek lakatolva, hogy ne lehessen felnyitni! Van, aki úgy kíván spórolni, hogy a szemetét kiviszi az erdőbe, lerakja az út mellé, stb. Azzal mindenkinek tisztában kell lenni, hogy a szemétszállítás egy mindenki által kötelezően igénybe veendő közszolgáltatás. Ezért minden héten fizetni kellene a díjat, de mi most bevállaltuk a zsákos módszert, melyet csak akkor kell megvenni és kitenni elszállításra, ha valóban szükséges! Sajnos, hogy azok akik még ezzel is ügyeskedni próbálnak, így azt érik el, hogy a hatóságok kötelezhetnek bennünket ennek a rendszernek a megszüntetésére, és visszaállítani a heti fizetési módszerre! Arra kérek mindenkit, ha tud a környezetében ilyen emberről, családról, akik ezt csinálják, beszéljen vele, hogy ezzel nem csak a környezetet szennyezi, hanem hosszabb távon kárt okoz magának és másoknak is!

Sajnos, van egy olyan pletyka, amit szintén tisztáznunk kell, mert súlyos kárt okoznak az ilyen emberek, akik ezt terjesztik! 2010 októberében a választások után jelent meg először, és most 2014 júliusában a választások előtt ismét felütötte a fejét **az a szóbeszéd, hogy cigány családokat akar az önkormányzat betelepíteni!** Sem 2010-ben, sem azóta, sem most nincs és nem is volt ilyen szándéka senkinek sem az önkormányzatnál, hogy akár csak egy ilyen családot betelepítsünk! Valóban van néhány roma ember, család, akik betelepültek, de őket nem az önkormányzat hozta ide, nem az önkormányzat adott el nekik házat, nem az önkormányzat biztosított számukra lakcímet, ahová bejelentkezhettek, hanem azon Monostoriak, akik ezt megtették! Ter-

mészetesen nem szabad általánosítani, hogy minden cigány ember bűnöző, naplopó, ingyen élő, sőt szerencsénkre azok, akik eddig Monostorpályiba betelepültek, valóban általában nem ilyenek! Van viszont valami, amiről jó, ha tudnak azok, akik bárkinek is, legyen az cigány, magyar vagy más, megengedik, hogy a házába, telkére bejelentkezzen és lakcímkártyát csináltasson, azt onnan kitenni, **kijelenteni NEM TUDJA!** Csak abban az esetben, ha ő is ki akar jelentkezni! Nagyon kérem Önöket jól gondolják ezt át, mielőtt ilyet tesznek, mert jelen törvényi szabályozás mellett senki nem tud majd abban segíteni, hogy megszüntessék a bejelentkezett lakcímét!!!

Kedves Monostoriak!

Akik **2010-ben ott voltak az alakuló gyűlésen**, azok már akkor hallhatták tőlem, hogy csak akkor tudunk nagy dolgokat véghez vinni, ha mindnyájan együtt akarjuk, együtt segítjük egymást! Most 2014-ben még aktuálisabb ez! Mindig voltak, vannak és lesznek olyanok, akik irigységből, butaságból, vagy bármi más okból mindig az aktuális rend, vezetők ellen tesznek! Őket nem is akarom meggyőzni arról, hogy ezzel milyen károkat okozhatnak a saját családjuknak, másoknak, mások családjának, a településnek, Monostorpályinak! Az ilyen embert, embereket csak a közösség tudja lebeszélni, meggyőzni arról, hogy hibásan gondolkodik, ha ez nem sikerül, akkor egy idő után elszigetelődnek, kiközösíti őket a környezetük, mert igazából nem a közjót akarják, csak a saját érdeküket nézik!

Tisztelt Monostori Választók!

Most Önökhöz szólok! **2014 október 12-én lesz az Önkormányzati képviselők és polgármesterek választása!** Kérem, minél többen menjenek el választani, mert ez nem csak egy lehetőség, egy Alkotmányos alapjog, hanem kötelessége is minden, településéért felelősséget vállaló állampolgárnak!

Mindenkinek köszönöm az elmúlt 4 évben nyújtott segítségét, támogatását!

Biztatok mindenkit arra, hogy bárhogy is alakuljanak a választások, bárkik is legyenek a vezetői a falunknak, Monostorpályit, mely számomra valóban a világ közepe, soha ne hagyják!

Ezzel kívánok nagyon sok sikert, nyugalmat, békeséget minden Monostorinak, minden Olvasónak!

Szabó József
polgármester

INTERJÚ A „VÁMPÍRRAL”!

K: kérdező

J: Juhász Péter jegyző

K: A cikkkel kapcsolatban Ön kérte az elnevezést, igaz?

J: Igen, valóban kértem, mivel úgy gondolom, hogy ezt gondolták – remélem csak gondolták rólam eddig – hogy ilyen vagyok. Nem csak az a célom, hogy ne így gondolják, hanem az, hogy ne is érezzék mindent egy jegyzőről. Legyen az akárki. Én a tényekben, kézzelfogható módon akarom elérni a pozitívumokat, nem a negatív mendemondák megcáfolásából.

K: Mi változott azóta?

J: Sok minden. Ebbe aztán bele lehet érteni bármit. Amikor ide kerültem – „jóakarók” szája-íze szerint – akkor csináltam egy adódömpinget. Kellett. Sajnos szembesülnöm kellett azzal a helyzettel, hogy a tisztességesen fizetők aránya kevesebb volt az ellenkezőjénél. De ez utóbbira is megérkezett a válasz: a válasz az volt, hogy „megígérték” nekik annak idején, hogy ha „ezt” vagy „azt” megcsinálja, akkor nem kell fizetni. Csak a probléma akkor jelentkezett, amikor szembesültek a „megígérték” azzal, hogy ez nem következett be. Mondhatjuk azt is, hogy átvették őket.

K: Mi változott azóta, 2011-től?

J: Az első év nagyon keserves volt az adó tekintetében a hátralékosoknak. De utána rájöttek, hogy lehet rendezni mindezt. Azt mondom, hogy nagy részük élt a részletfizetési lehetőséggel és mára töredékére csökkent a hátralékosok száma és az összege is ennek! Ez nagyon fontos! Ezért köszönet azoknak, akik teljesítették kötelezettségüket és köszönet azoknak, akik éveken keresztül rendszeresen. Összességében mára elmondhatjuk: ez a helyzet beállt. Már lassan 2 éve annak, hogy az értesítéseken – nem behajtásokon, ez fontos – kívül nem megy ki más megkeresés, csak értesítés, hogy mikor és mennyit kell teljesíteni.

K: A teljesítés rendben van, de az ellenkezője látszik?

J: Persze, természetesen. Az önkormányzat mindent megtesz annak érdekében, hogy a monostori lakos-

nak minél könnyebb legyen az élete, minél több szolgáltatás nyújtásával, minél több fejlesztés megvalósításával. De erről a lap vonatkozó részei magukért beszélnek, ezért ezt most nem részletezném. Csak hogy egy példány említsek: messzemenőig polgármester úrral és a testülettel „harcoltunk” azért, hogy megteremtsük annak lehetőségét, hogy a szülők a gyermekétkeztetésért ne fizessenek. Sikerült! Köszönet érte minden lakosunk becsületes magatartásának! Ez nagyon fontos, sőt talán a legfontosabb és példamutatással bírhat más település, más település lakói számára is!

K: Ön tényleg ha „nem tetszik” az ügyfél, akkor a torkát ragadja meg, kidobja a hivatalból?

J: Sajnos kaptam ilyen rágalmat is, volt falugyűlésen is ez a kérdés, vagy ehhez hasonló rágalom is. Ilyet soha nem tettem és nem is teszek. Az ügyfélfogadás nálunk ha megnézi, véleményem szerint nagyon is kielégítő, persze a rosszakaróknak semmi nem jó. Sok közül, csak egy példa: mostanság már nemcsak hogy beszélek a feljövő ügyfelek rossz szomszédsági ügyeiben, magyarul közvetítek, hanem írásban közlöm a másik fél részére az ügyfél kérését. Ez utóbbi nagyon jó megoldásnak tűnt, akinek ilyen problémája van, állok rendelkezésére.

K: A gyermekétkeztetés térítésmentessé tétele mit takar!

J: Mint ahogy az előzőekben is mondtam, ezt a kezdetek kezdetétől szerettük volna. Most lehetőségünk volt arra, hogy a mostani anyagi körülményeinket – amit elég nehéz volt felépíteni a semmiből – és az állami finanszírozást is figyelembe véve biztosítsuk mindezt. Nem történhetett volna ez meg az állami finanszírozást segítségnyújtásán kívül akkor, ha lakosaink nem olyan pozitív hozzáállást prezentálnak, mint amelyet ma megfigyelhetünk és érzékelhetünk. Ezen hozzáállás községünk lakosai, szülői, mondhatom mindenki részéről úgymond példátlan! Hol van még egy település, ahol ezt megvalósították volna?

K: Választás után emelik a gyermekétkeztetési díjat?

J: Ezt a testületi döntést követő napon már hallottam, személyesen is volt részem abban, hogy felém

a kérdést feltették. Egy évben egy alkalommal lehet a díjat emelni. Amíg ilyen jó helyzet lesz, a kötelezettségének mindenki eleget tesz, addig nemhogy emelés nem lesz, de még a korábbi állapotot sem hoznánk vissza!

K: Sok lakostól hallottam azt, hogy Ön nem megy ki a faluba, ne mutatkozik az emberek felé?

J: Ez sajnos eddig így volt, de ha kimegyek a hivataltól, akkor annak kárára tenném azt. Szerencsére nagyon sok munkánk van, így az én munkám is sok, amit el kell végezni. Ha ezt a hivatali dolgozók tennék, akkor a lakosok kárára menne, mert nem tudnák ők – hivatali dolgozók – a hivatali munkájukat elvégezni. Szerencsére rengetek beruházás van, sok a munka. De igyekszem kapcsolatot teremteni minél több lakossal, remélem a jövőben ez hatékonyabb lesz, higgyék el, ezt szeretném, de nem azért, hogy a fejlődés álljon meg!

K: Később jön dolgozni, mint a többi hivatali dolgozó. Miért?

J: Nem mondom, hogy minden nap, de nagyon sokat gondolkodok éjszaka. Akkor jönnek az ihletek. Ne gondolja senki, hogy ekkor megállás nélkül gépelek, vagy oldalakat írok tele. Egyszerűen a napi hivatali munka nem teszi, nem is teheti lehetővé azt, hogy a megoldások akkor szülessenek. Olyan megoldások, amelyek segítséget nyújtanak a fejlődésben, a tenni akarásban. Nem részletezem, mert sok lenne, de egyszerűnek tűnő kérdésekre adott feladat megoldásában nagyon sok helyen kell utánajárnom, sok jogszabályt kell megnéznem, és mindezek összességéből adódik a végén a sok mindenki számára egyszerűnek tűnő megoldás. Ez viszont időt igényel, amit a családomtól veszek el!

K: Mi a jövőbeni célja a faluval kapcsolatban.

J: A munkahely-teremtés megoldása, amire most is megoldási alternatívánk van a mezőgazdaság terén az eper-ültetvényvel, ezzel is sok helyi lakosnak munkahelyet adna az önkormányzat. De ez csak egy sok közül, amit mondhatnék. A tovább célom a lakosság „megérintése” közvetlenül. Azaz: ilyen a most kialakul ingyenes gyermekétkeztetés, a szemetszállítás minél könnyebbé tétele, stb. Ez utóbbi

vonatkozásában köszönet a lelkes mindannyiuk részére a szelektálásért, mivel negyedére (!) csökkent a hulladék mennyisére az első negyedévben, amit az önkormányzatunk szállított el a faluból!

K: Az előzőekben leírtak mind jók, de Önt tényleg csak az eredményt érdekli, akármilyen úton?

J: „Rosszakarók” szerint igen, tudja szerintem mindenki, hogy kikre gondolok. De az igazság az, hogy nem teljesen így van.

K: Voltak visszhangok a faluban, hogy Ön ingyenélő, kihasználja a „hatalmát”.

J: Sajnos ilyen visszhangokat egy-két „rosszakaró” terjesztett rólam a faluban. Ilyenkor elgondolok azon, hogy tényleg ezt el is hiszik az emberek? Nagyon remélem, hogy nem! De természetesen ez nem igaz, hogy ingyenélő lennék. Ilyen emberek sajnos mindig lesznek, akik utálnak engem, én bízik az itt élő emberek józan ítélőképességében, hogy ezt nem hiszik el. De a székem nem bebetonozott, nagyon szívesen átengedem annak, aki ezt jobban tudja csinálni, mint én. Egyszerűnek tűnik, de nem az. Mivel tudnám „nem szeretem az embereket” – nek az ellenkezőjét bizonyítani? Van egy feleségem, két gyönyörű gyermekem, akiket mindennél jobban szeretek. Szeretem a rock zenét, a sportot (bár a sors gerincmeszesedéssel áldott meg), a gyermekeket. És szeretem azt, aki akar segíteni azon, aki arra rászorult. Nem szeretem és elítélem azokat aki nem tesz a köz javáért, a lakosságért, csak hangoztatja és ezzel szándékosan megteveszti őket.

K: Az Ön kirúgásával lehet polgármester választást nyerni?

J: „Rosszakaróim” ezzel is kampányolhatnak, tegyék azt. Én úgy gondolom, hogy az eddigi munkásságom csak a község javát volt szolgálni, és a jövőben is ez szeretném. Mint ahogy a mostani helyzetből is adódik, nem a megszorításokra törekszem, törekszünk, hanem a jobb Életre. Nem akarom túlszólalni a mondandómat, az előzőekbe benne volt minden.

K: Kemény kérdések voltak. Mit üzen a lakosoknak?

J: Csak így tovább! Hajrá!

TUDJUK MEG MIT ÉRTÜNK EL AZ ELMÚLT 4 ÉVBEN!

TIOP-1.2.3-11/1-12-0429 Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúra fejlesztése

5,9 millió forint értékben korszerű informatikai eszközökkel gyarapodott az újonnan kialakított könyvtár épülete. Továbbá ugyanezen pályázat keretében 1,4 millió forint értékben át lett alakítva az épület. Az átalakított épületben egy másik pályázat keretében 1,4 millió forint értékű bútorzat csere is megvalósult.

ÉAOP-3.1.4/A-11-2012-0001 „Értől az Óceánig” Községi Közlekedés fejlesztése

1 db buszfordulóval, 5 db buszperonnal és 5 db buszváró épülettel fog gyarapodni a Község. A pályázatban 13 településsel együtt konzorciumban vesz részt településünk, a beruházás értéke közel bruttó 40 millió forintra tehető.

Mezőgazdasági Start-mintaprogram Monostorpályiban

2013-ban indítottuk el a mezőgazdasági mintaprogramot. Ekkor a kezdetekhez szükséges beruházási kiadásokra, bérekre és a hozzá kapcsolódó járulékokra 4,9 millió forint támogatást kaptunk, mellyel négy fő foglalkoztatását oldottuk meg. 2014-ben a programot továbbfejlesztve és kibővítve 43 fő foglalkoztatására terveztük meg, melyhez 49,3 millió forint támogatást kaptunk. A támogatás elsősorban bérek és a hozzá kapcsolódó járulékok kifizetését, valamint a közel 8 millió forint értékű beruházási kiadásokat fedezi, úgymint vetőmag, vegyszer, műtrágya, öntözéshez szükséges eszközök.

Egyéb értékmegőrző Projekt Start-mintaprogram

A projekt 27 fő részére biztosított 9 hónapon keresztül munkát, mellyel a régi romos „Koló Iskola” épülete külső, illetve belső felújításon esik át. A beruházás értéke 31,3 millió forint, mely elsősorban bérek és a hozzá kapcsolódó járulékok kifizetését, valamint a 8,5 millió forint értékű anyagköltségeket fedezi. Megjegyezni kívánjuk, hogy az épület felújításán túl a közfoglalkoztatottak az ÖNO, az óvoda, a konyha, a polgárőr iroda a könyvtár épületeinek felújításában is részt vettek, és az ehhez szükséges alapanyagok nagy részét is összegek átcsoportosításával hajtottuk végre. 2014-ben a belső felújítások is megkezdődtek.

4/2012 (III.1) BM rendelet**Közbiztonság növelését szolgáló fejlesztések megvalósítás (Térfigyelő rendszer kiépítése)**

A pályázat benyújtásával a Községben térfigyelő kamerák elhelyezése valósul meg 9,9 millió forint értékben, mely a közbiztonság növelését szolgálja és a polgárőrség és a rendőrség munkáját segíti.

ÉAOP-4.1.2/A-12-2013-0069 Egészségügyi alapellátás fejlesztése Monostorpályiban

Az orvosi rendelő, a védőnői épület és a gyógyszertár külső és belső korszerűsítésére pályáztunk, valamint egy új fogorvosi rendelőt kívánunk létrehozni. Az így kialakított egészségügyi „centrum” korszerű körülményekkel fogja szolgálni lakosainkat és az ott dolgozókat. A pályázat jelenleg a kivitelezők közbeszerzés útján való kiválasztásának stádiumában van, a kivitelezés várhatóan még a nyár folyamán elkezdődik. A beruházásra a közel 60 millió forint támogatás mellé plusz 15% építési költségnövekmény miatti támogatásban is részesültünk, az erre vonatkozó támogatási szerződés módosítása folyamatban van. Így a beruházás értéke meghaladja a 67 millió forintot!

KEOP-4.10.0/A/12 *Intézményi napelemek*

Az iskola, óvoda, polgármesteri hivatal, konyha, Gondozási Központ, polgárőri iroda, sporttelep, művelődési ház épületeinek tetejére pályáztunk napelemek felszerelésére, szaldós elszámolással, ami azt jelenti, hogy amennyiben a fejlesztés megvalósul, ezen épületekben nem, vagy csak minimális áram számlát kell fizetni. Megtakarításaink ez által évente milliós nagyságra tehetők. Ezen pályázatok közül első körben az általános iskolánk korszerűsítése részesült támogatásban közel 20 millió forint értékben. A kivitelezés befejeződött, jelenleg a támogatás elszámolása van folyamatban.

KEOP-7.1.0/11-2011-0067 *Ivóvízminőség-javító beruházás Monostorpályi településen*

A település részleges ivóvíz-hálózatának (Vízműtelep, Damjanich-Árpád-Petőfi tér vízhálózat) rekonstrukciója érdekében nyújtottunk be előkészítő pályázatot 14,5 millió forint értékben, amellyel elkészültek a rekonstrukcióhoz szükséges tervek, és azok engedélyeztetési eljárásai. Az előkészítő eljárást sikeresen lezártuk, jelenleg a rekonstrukció kivitelezéséhez benyújtott pályázat kedvező elbírálására várunk, mellyel közel 171 millió forint támogatás lehívására kerülhet sor.

KEOP-4.4.0/11-2011-0013
Monostorpályi Község Önkormányzatának energetikai korszerűsítése
fotovoltaikus rendszerrel

Településünkön az úgynevezett „Tanítóföld” egy részén egy 265 kWp teljesítményű Napelemes Kiserőmű került létrehozásra. A sikeres pályázatokat követően a beruházásra közel 129 millió forint támogatást kaptunk, melynek egy része közvetlen EU-s támogatás, egy része pedig Önerős pályázaton elnyert támogatás volt. 2013 októberében a Kiserőmű sikeres próbaüzem lezárása után jövedelemtermelő tevékenységet végez. Az így keletkezett jövedelmet az önkormányzat a település fejlesztésére fordítja.

119/2012/SZOC Bentlakásos intézmények, Ágyak, Matracok pályázat

A sikeres pályázatot követően Gondozási Központunk korszerű betegágyakkal és hozzá tartozó matracokkal lett felszerelve, mellyel nagyban elő tudtuk segíteni a bentlakók komfortérzetét, valamint könnyíteni tudtuk az ott dolgozók munkáját.

KEOP-1.2.0/09-11-2011-0045
Hosszúpályi, Monostorpályi és Hajdúbagos községek szennyvízelvezetése
és tisztítása programjának megvalósítása

Településünk Hosszúpályi és Hajdúbagos községekkel közösen nyújtott be pályázatot a szennyvízhálózat kiépítésére. A településre eső közel 1,1 milliárd forint támogatásból Monostorpályi szinte teljes területe le lesz fedve ezen közművel. A kivitelezés 2014 augusztusában megkezdődik, és várhatóan 2015 tavaszán - nyarán be is fejeződik, melyhez lakossági önerőre nincs szükség, ezért a megfizetett érdekeltségi hozzájárulások visszafizetésre kerültek.

KEOP-6.2.0/A/11-2011-0197 Kerékpáros közlekedést segítő projekt Monostorpályiban

A közel 10 millió forint értékű elnyert támogatásból 100 kerékpár tárolására alkalmas létesítmények kerülnek kialakításra az általános iskola udvarán, valamint az intézmény tornatermi öltözőinek és a hozzá tartozó vizes blokkoknak felújítása is megvalósul. A kivitelezés folyamatban van, és várhatóan az iskolakezdésre már a biztonságos és korszerű tárolókban tudják elhelyezni a kerékpárokat a tanulók.

Tanyai utak rendbetétele

A pályázat keretében közel 9 millió Ft támogatási összeg került megállapításra. A program során 1 db Grédert, 1 db Tolólapot és 1 db Rézsűkaszát szerzett be Önkormányzatunk. A már meglévő traktorunk segítségével a külterületeken élő lakosok közlekedését kívánjuk javítani a beszerzett munkagépekkel. A gréderral a földutak elegyengetését, a tolólappal a földutak téli közlekedésre való alkalmasságát, a rézsű kaszával pedig a külterületi utak mentén található árkok és földterületek aljnövényzet karbantartását hajtjuk végre annak érdekében, hogy a külterületeken és tanyákon élők településünkre való bejutását segítsük.

Mezőgazdasági utak rendbetétele Start-mintaprogram

2013-ban indítottuk el a mezőgazdasági utak rendbetétele mintaprogramot. A beruházási kiadásokra, bérekre és a hozzá kapcsolódó járulékokra közel 90 millió forint támogatást kaptunk, mellyel 84 fő foglalkoztatását oldottuk meg 9,5 hónapon keresztül. A település a pályázat keretében MTZ892.2 traktorral, pótkocsival, toló lappal, ágaprítóval, motoros fűkaszákkal, motoros láncfűrészekkel, motoros kerti kapával, és kézi szerszámokkal gazdagodott. 2014-ben a programot szintén tovább kívánjuk folytatni. A műveletek során begyűjtött aprítékot az Óvodánk és a Napközi Konyha Biokazános fűtéséhez hasznosítjuk, melyet szintén pályázat útján szereztünk be és építettünk ki, amivel több százezer forint fűtési költséget tudunk megspórolni. 2014-ben további kazánok beszerzése is meg fog valósulni.

Hulladékszállítás

A Monostorpályi M.F.Ü. Fejlesztési és Üzemeltetési Nonprofit Kft. 100%-ban Önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaság létrehozásával új lehetőségekhez tud hozzájutni a település. Elsősorban a pályázatok menedzselésével foglalkozó cég a jövőben a település saját beszerzéseit, az arculatának javítását szolgáló beruházásokat, és fejlesztéseket valósítja meg, valamint a Napelempark üzemeltetését is végzi. Saját bevételeinek terhére beszerzett egy jó állapotban lévő Hulladékszállító járművet, mellyel a településen keletkezett hulladék szállítását, valamint a közszolgáltatási engedélyeket beszerelve a begyűjtést is el fogja látni, olcsóbbá téve ez által a lakosságra kirót kötelező terheket. Terveik szerint a közszolgáltatási engedéllyel más településen keletkezett hulladék elszállításában és begyűjtésében is részt kívánnak venni.

Tésztaiüzem

2 db nagy ipari, 5 kisebb és 5 nagyobb kézi hajtású száraztészta készítő gép üzemel. Az előállított száraztészta mennyiség jelenleg a közétkeztetésben kerül felhasználásra. Terveink szerint a környező települések közkonyháit is szeretnénk ellátni száraztésztával.

Tanítóföld

A település határában közel 6 hektár területen zajlik vegyes zöldség és kultúrnövény termesztés. Az így megtermelt zöldségfélét teljes mértékben a közétkeztetésbe vonjuk be, ezzel is fenntartva a jelenlegi térítésmentes étkezési lehetőséget a gyermekek számára. A termelt zöldségek mellett cirkot és kukoricát is termel az önkormányzat közfoglalkoztatási program keretén belül. A kukoricát a jelenleg 100 darabos - de jövőben fejleszteni kívánt - tojóállomány etetésére kerül felhasználásra. A termelt cirok révén a település cirokseprű előállítását tervezi illetve a megtermelt cirok magból a jövő évi állományt kívánja biztosítani.

Kisbuszok

Monostorpályi Község 2013 novemberében benyújtott 3 db pályázatot a „Kistérségi közlekedési szolgáltatás fejlesztése falu – és tanyagondnoki szolgáltatás ellátására” címmel! A Monostorpályiért Közalapítvány, az Együtt Monostorpályi Jövőjéért Közhasznú Egyesület és a Monostorpályi Sportegyesület 1-1 db 9 személyes Volkswagen Transporter kisbuszra pályázott és nyert, egyenként nettó 10.000.000.- Ft értékben! A pályázat lebonyolításában, megírásában, szervezésében a Torysa EGTC munkaszervezete, valamint a Monostorpályi M.F.Ü. Kft. munkatársai Hosszu László és Kondor Ernő volt segítségünkre. A kiírt közbeszerzést a nyíregyházi Autó Széles Kft nyerte. A kisbuszok segítségével több olyan feladatot is el tudunk látni, amire eddig nem volt lehetőségünk! Gyerekek szállítása versenyekre, táborozásra, idősek részére szervezett utak orvosi vizsgálatra, kirándulásra stb.! Az egyesületek és az alapítvány részére Dr. Vitányi István Országgyűlési Képviselő Úr adta használatba a gépjárműveket.

Művelődési ház felújítása

A Monostorpályi Polgárőr és Kulturális Egyesület nevében pályázatot nyújtottunk be, a Művelődési ház felújítására, amelyben a Monostorpályi M.F.Ü. Kft. munkatársai Hosszu László és Kondor Ernő voltak ismét segítségünkre. A nyertes pályázat keretében nyílászáró csere, hőszigetelés, villamos hálózat felújítása, cseréje, fűtésrekonstrukció, burkolatfelújítás valósul meg. Az így kialakuló közösségi épület megfelelő körülményeket és színvonalat biztosít a lakosság részére szervezendő rendezvényekhez. A teljes nyílászáró cserét a pályázat nem támogatta az egyedi méretekre való tekintettel, így annak megvalósulásában a Monostorpályi M.F.Ü. Nonprofit Kft. segített saját bevételeinek terhére. Ezúton köszönjük mindkét szervezet vezetésének és tagjainak a segítő közreműködést!

TOVÁBBI PÁLYÁZATOK, BERUHÁZÁSOK ÉS ELÉRT EREDMÉNYEK, VAGY ELÉRNI KÍVÁNT BERUHÁZÁSOK A KÖZELJÖVŐBEN

- Játszóterei eszközök beszerzése 1 millió forint értékben az Óvoda - Bölcsőde udvarára,
- Konyhai eszközök beszerzése 1 millió forint értékben a Napközi Konyha részére,
- Öno biokazán és fűtéskorszerűsítése 1 millió forint értékben,
- Öno nyílászárócsere 1,8 millió forint értékben Alapítványi hozzájárulással kiegészítve
- Öno 23 férőhelyessé alakítás 4,3 millió forint,
- Ingyenes gyermekétkeztetés,
- Komposztláda kihelyezése díjmentesen lakosság részére,
- Napkollektor felhelyezése (Napközi - konyha, Öno)
- Élelmiszer-csomag osztások,
- Téli szociális tüzifa osztások,
- Belvízelvezető árkok rendbetétele, betonnal bélelése,
- Polgárőriroda és Kmb-s iroda kialakítása,
- Öno udvar térkövezése,
- Harangláb kihelyezése a köztemető területén,
- Köztemető rendbetétele,
- Iskola épületein nyílászárócsere,
- Elektromos kisautó beszerzése,
- Szennyvíz önerő visszafizetés a lakosságnak,
- Közterületeken kaszálás, parlagrafümentesítés,
- Utak rendbetétele a 070 hrsz-ú útból felszabadult és kitermelt útalapból,
- Biokazán az óvoda és konyha fűtésére,
- Tárolóépület építése,
- Aprítékológépek beszerzése,
- Fűnyíró traktor beszerzése a sportpályára,
- A régi buszmegálló rendbetétele a létai úton (a volt „Zimmer Feri”)
- Közterületek virágosítása, parkosítás,
- Bursa Hungarica ösztöndíj pályázat biztosítása,
- Helyi civil szervezetek működési támogatása,
- A volt Szeméttelep rekultivációja.

AZ ISKOLA 2103/14-ES TANÉVÉNEK RÖVID ÉRTÉKELÉSE

Statisztikai adatok a tanévről:

	2012/2013	2013/2014
tanulók száma	180+2	185
bukottak száma	12	5
bukottak %-a	6	3
mulasztott napok száma	1875	1872
ebből igazolatlan	13	9
nem mulasztott tanulók száma	8	9
tantárgyi átlag	3,95	3,85
magatartás átlag	4,15	4,0
szorgalom átlag	3,7	3,6
napközis tantárgyi átlag	4,17	3,95
legjobb osztályátlag	4,4-2.o.	4,1-2.o.
legrosszabb osztályátlag	3,6 -6.a.o	3,6-7.b, 8.o.

A számok azt mutatják, hogy az előző évhez képest jelentős változás nem mutatkozik. Továbbra is a nevelők következetesek a tantervi követelmények végrehajtásában. Néhány szülő ezt úgy érzékeli, hogy túlzott az iskola követelménye (még debreceni példát is hoz, hogy aki ott tanul az jobb eredményeket ér el). Ezzel nem is akarok vitatkozni, de meg kell nézni, hogy középiskolában a monostorról elkerült gyerekek továbbra is tartják azt az eredményt, amit itt mutattak. A tanév folyamán számos versenyen nyújtottak kiváló teljesítményt tanulóink. A „Kisiskolák labdarúgásában” országos döntőn vehettek részt a tanítványaink, ahol 12. helyezést értek el. Gratulálok a csapatnak.

Az önkormányzat pályázatainak köszönhető, hogy a tornateremre napelemek kerültek, mely az iskola áramszámláját fogja csökkenteni. Az udvaron 100 férőhelyes fedett kerékpártároló kerül kialakításra,

ezzel korszerű körülményeket biztosítva az iskolába kerékpárral érkező tanulók számára. Ehhez a projekthez öltöző felújítás is kapcsolódik.

A nyár folyamán az integrációs programban résztvevő tanulók számára kirándulást tervezünk Visegrádra. Az időpont annak a függvénye, hogy az állam ezt a normatívát mikor bocsátja a tankerület számára.

Az önkormányzatnak köszönhetően 17 tanuló és 6 nevelő, akik a megyei versenyeken kiemelkedő eredményeket értek el, kiránduláson vesznek részt, 2014. augusztus 21-23. között Szlovákiában. Ennek költségét az önkormányzat állja.

Ebből is látszik, bár az iskola fenntartója az állam, de az önkormányzat és a képviselő testület továbbra is magáénak érzi a 6-14 éves gyerekek sorsát.

Az iskola tanulói és dolgozói nevében köszönöm ezeket a támogatásokat.

VERSENYEREDMÉNYEK 2013/2014-ES TANÉVBEN A HOSSZÚPÁLYI IRINYI JÓZSEF ÁLTALÁNOS ISKOLA THUOLT ISTVÁN TAGISKOLÁJÁBAN

Versenyek	Tanulók	Elért helyezések	Felkészítő nevelő
Magyar Derecskei megyei szavaló verseny	Horváth Gizella Bettina	különdíj	Kovácsné Adorján Ildikó
	Hosszu Evelin Nikolett	2.helyezett	
Hajdúbagos vers és prózamon- dó verseny	Szabó Alexandra	1.helyezett	
	Hosszu Evelin Nikolett	1.helyezett	
	Harsányi Dorina	3.helyezett	
A nyelv egy szépen szóló muzsi- ka megyei helyesíró verseny	Fónagy Anna Dóra	4.helyezett	
	Dörgő Daniella	1.helyezett	

Versenyek	Tanulók	Elért helyezések	Felkészítő nevelő	
Magyar Simonyi megyei helyesírás verseny	Duhonyi Szabina	1. helyezés	Kovácsné Adorján Ildikó	
	Dörgő Daniella	4. helyezett		
	Nagy Balázs			
Bendegúz nyelvész verseny megyei	Fónagy Anna Dóra	2.helyezett		
	Sóska Gabriella Edit	4. helyezett		
	Dörgő Daniella	3. helyezett		
Magyar Lotz János megyei nyelvi és szövegértési verseny	Dörgő Daniella	2. helyezett		
Bibliatörténet mondó megyei verseny	Pál Bettina	1. helyezett		
	Kiss Zsanett	3.helyezett		
	Horváth Gizella Bettina	1.helyezett		
Katasztrófavédelmi megyei csapat verseny	Tóth Henriett Som Alexandra Judit Hosszu Evelin Nikolett Rózsa Barna	2.helyezés	Merkószki András	
Földrajz megyei	Dörgő Daniella	6. helyezett	Merkószkiné Hajdu Gabriella	
Németnyelvi akadályverseny csapatverseny	Duhonyi Szabina Paluska Réka Sóska Gabriella Edit	1.helyezés	Nagyné Kovács Etelka Aranka	
	Német verseny	Duhonyi Szabina Váradai László Sóska Gabriella Edit	3. helyezés	Nagyné Kovács Etelka Aranka
		Gönczöl Veronika Som Alexandra Judit Dörgő Daniella	6. helyezés	Nagyné Kovács Etelka Aranka
Kémia megyei	Dörgő Daniella	5. helyezett	Kontorné Dézsi Ibolya	
Matematika alapműveleti körzeti	Dörgő Daniella	1.helyezett	Kériné Piros Erzsébet Gizella	
	Tóth Henriett	1.helyezett	Kontorné Dézsi Ibolya	
	Nagy Balázs	3. helyezett		
	Fónagy Anna Dóra	5. helyezett		
Kis iskolák megyei labdarúgó versenye	Vasadi Attila Balogh Patrik Bodnár Patrik Csikora Márk Pápai Norbert Szilágyi Máté Osán Zoltán Hadadi József Nyakó Zsolt	2.helyezett	Szima József Merkószki András	

Merkószki András
tagintézmény vezető

„GYERMEKHÉT AZ EGÉSZSÉG JEGYÉBEN”

Május utolsó hetében második alkalommal rendezte meg óvodánk a gyermekhetet, melyre meghívást kaptak a szülők is. Első nap a szülők által felajánlott virágokat ültették el a gyermekekkel együtt, az óvoda udvarán, ezzel is fejlesztve esztétikai érzéküket, igényességüket.

Második nap Tom Peti előadását nézhették meg a gyermekek, ahol vidáman énekelhettek, táncolhattak a zenére.

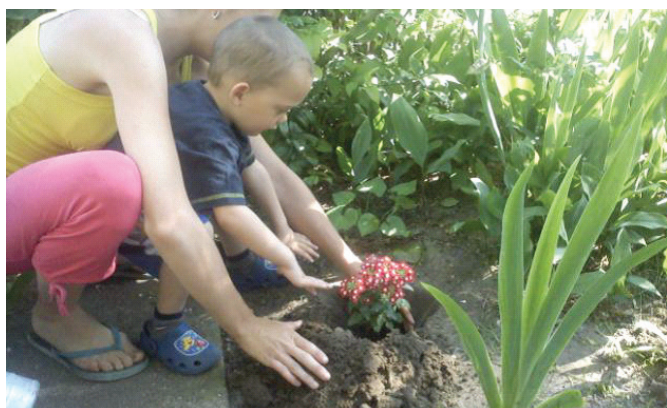
A harmadik napot reggeli táncházzal kezdtük, majd a fenntartó szervezésének köszönhetően délelőtt szűrő vizsgálaton vehettek részt a szülők, ebéd előtt gyermektornát vezetett Varga Gabriella gyógytornász, délután pedig Dr. Molnár Ildikó tartott

előadást az egészséges táplálkozásról a szülők és dolgozók részére.

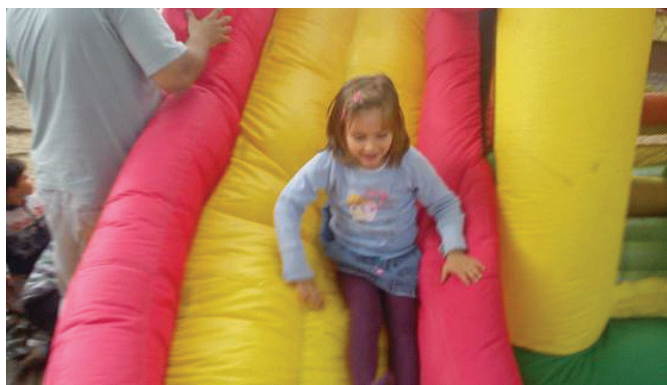
A negyedik nap reggeli futással kezdődött, majd délután „A muzsikás hangszerek cirkusza” című hangszeres előadáson vettek részt a gyermekek. Az előadáson hangszereket próbálhattak ki, mozgás, tánc, éneklés színesítette az előadást.

Az ötödik nap zenés tornával indult, majd a délutáni órákban ugráló vár, arcfestés, lábbal hajtható lovacska várta a gyermekeket.

Köszönjük azon szülőknek a támogatását, akik virággal vagy részvételükkel segítették létrehozni ezt a színes hetet.

A 2014-BEN ELBALLAGOTT NAGY CSOPORTOSOK - KATICA CSOPORT

Morák Réka, Bódi Kitti, Somosi Anna, Ács Laura,
Szilágyi Bence, Bokor Alexander, Blaskovics Tamás,
Barabás Dorián, Deim Petra, Fónagy Emma,
Horváth Kira, Szatmári Petra, Csuka Tamara, Bódy
Kristóf, Varga Csongor, Tokai Dávid

Óvónéni : Kissné Gellért Judit
Pedagógiai asszisztens: Vácziné Konk Tímea
Dajka néni: Nagyné Vatai Erika

BARÁTUNK A KÖNYV OLVASÓNAPLÓ PÁLYÁZAT

A Méliusz Juhász Péter Könyvtár immár 35. alkalommal rendezte meg Hajdú – Bihar Megyében a Barátunk a könyv olvasónapló pályázatot. A megye 35 településéről 80 feladatlap érkezett be. Monostorpályit két csapat képviselte:

- Felső tagozaton a „Monostori könyvmolyok”: **Tóth Henriett, Gönczöl Veronika, Hosszu Evelin, Harsányi Dorina**, a 19. helyen végeztek.
- Alsó tagozaton „Furmint és Tramini”: **Sáfrány Olívia és Fónagy Márton**, a 27. helyet érték el.

Mindannyian részt vettek a díjkiosztó ünnepségen, ahol Sohonyai Edit író volt a díszvendég és vele együtt színvonalas ajándékműsort nézhettek meg a gyerekek.

A csapatok munkáját köszönöm és gratulálok a szép eredményhez!

Sáfrányné Félegyházi Beáta
könyvtáros

MONOSTORPÁLYI ROZMARING NÉPTÁNC EGYESÜLET

2014. június 22-én, immár 15. alkalommal tartotta egyesületünk az évadzáró néptánc bemutatóját.

„MOZDULJ ÉRMELLÉK” PROGRAM

TÁMOP-6.1.2/LHH/11-B-2012-0023 számú „Mozdulj Érmellék!” program indult a Kistérségi Járóbetegellátó Szakorvosi Intézet koordinálásával 2014. május hónaptól.

Háziorvosi praxisunk hasonlóan a kistérségi más körzetekhez szintén részt vesz a lakosság rizikófaktorainak, veszélyeztető betegség megelőző állapotoknak a felmérésében. (fókuszban a cukorbetegséggel!) A program jelenlegi stádiumában a betegek kérdőíves rizikófaktor felmérésén alapuló adatbázis kialakításának a fázisában van. A kérdőívek kitöltése önkéntes, a háziorvosi rendelőben az ápolónő ill. háziorvosi asszisztens segítségével történik.

2014. októberére elkészül az adatbázis, aminek segítségével betegklubok szervezése indul, rizikófaktorokról ill. életmód tanácsokról szervez előadásokat ill. a betegeket kiértéskíti a Járóbetegellátó Kp.

Ezúton szeretnénk kérni a betegek ill. a szűrésen szívesen részt vevő egészségesek szíves együttműködését.

Amíg ezek a Betegklubok elkezdik munkájukat, addig néhány fontosabb népegészségügyi összefoglalást, rizikófaktorokról szóló tájékoztatót szeretnénk a lakosság figyelmébe ajánlani.

A 6 legveszélyesebb rizikófaktor

A WHO nemrégiben megnevezte azokat a rizikófaktorokat, amelyek a négy legelterjedtebb krónikus betegség háttérében állhatnak.

4 betegség – 6 rizikófaktor

Nemrégiben a The Lancet című szaklapban publikálták azt a cikket, amely összegzi a WHO hosszútávú célkitűzéseit a négy legelterjedtebb, nem fertőző betegséggel kapcsolatban. A betegségek ugyanis – nevezetesen a **szív- és érrendszeri betegségek**, a **légzőszervi betegségek**, a **daganatok** és a **cukorbetegség** – mind erősen összefüggenek az életmódunkban rejlő kockázati tényezőkkel. A nemzetközi szervezet szerint, ha sikerül visszaszorítani a 6 legveszélyesebb rizikófaktorot, az a következő 15 évben több, mint 37 millió idő előtti halálozást előzhet meg.

A szakértők egyetértenek abban, hogy jelentős változásokra van szükség. A fő célok:

- A dohányzás visszaszorítása 30–50 százalékkal.
- Az alkoholfogyasztás 10 százalékos csökkentése.
- A sóbevitel 30 százalékos redukciója.

- A magas vérnyomás 25 százalékpontos csökkentése.
- Az „**elhízás**”-járvány” megállítása.
- A magas vércukorszint, az inzulinrezisztencia terjedésének megakadályozása.

Állami beavatkozással

A kutatók szerint, ha sikerülne elérni a kitűzött célokat, az a következő 15 évben 16 millió 30 és 70 év közötti ember életét menthetné meg világszerte, míg a 70 fölöttiekénél 20 millió fő élhetne tovább. A legnagyobb előnnyel a magas vérnyomás és a dohányzás visszaszorítása járna. A WHO szerint a legnagyobb változtatásokat az alacsony- és közepes GDP-vel rendelkező országoknak kell megtenniük, ugyanis a gazdagabb társadalmak már jelentős lépéseket tettek e téren. Ilyen például az alkoholra és a dohánytermékekre kirótt magas adó, a nyilvános helyeken való dohányzás tilalma és az élelmiszerek sótartalmának törvényi visszaszorítása

Az egyéni felelőssége vitathatatlan

Az állami intézkedések mellett nyilvánvaló az egyén felelőssége is a betegségek megelőzésében, kezelésében. Az elhízás, magas vérnyomás, emelkedett vérzsír- és vércukorszint tünetegyüttesét (a metabolikus szindrómát) ugyanis jórészt az életmódi hatásoknak tudják be. A jelenségre külső jegyek is felhívhatják a figyelmet, mint például az úgynevezett alma-típusú elhízás, amely leginkább a törzset, a hasat érinti. A túlsúly mértéke azonban nem mindig utal az anyagcsere-eltérések súlyosságára, sokszor egészen kismértékű túlsúly is járhat anyagcsere változással.

A metabolikus szindróma legfőbb kockázata abban áll, hogy az együttesen jelenlévő kardiális rizikófaktorok összeszoródnak, így összességében 14-15-szörösére növelik a szív- és érrendszeri katasztrófák esélyét. Ugyanakkor a metabolikus szindróma minden elemét befolyásolhatjuk táplálkozással, mozgással, vagy ha szükséges, átmeneti vagy tartós gyógyszeres kezeléssel. Már 3 leadott kilónként jelentős vérnyomáscsökkenést, cukor- és zsíryanycsere javulást tapasztalhatunk, csakúgy, mint a minimum 3 hónapja tartó rendszeres testmozgás mellett. A szakértők által javasolt és ellenőrzött életmódváltás a gyógyszerek szükségletet fokozatosan csökkentheti, sőt idejében elkezdve a beteg gyógyszermentessé is válhat mellette.

A testsúly-csökkentés és a rendszeres testmozgás így megszakítja a betegségek ördögi körét, a rendszeres orvosi ellenőrzés pedig megadja a szükséges iránymutatást.

A metabolikus szindróma

Ha Önnek metabolikus szindrómája van, vagy megjelent annak bármelyik komponense, akkor eljött az ideje, hogy határozottan változtasson az életmódján!

A metabolikus (anyagcserével kapcsolatos) szindróma (tünetegyüttes) több, egymással összefüggő anyagcserezavar együttes fennállását jelenti.

Valószínűleg az *inzulin* hormonra való csökkenő válaszképesség, vagyis a vele szembeni *rezisztencia* (ellenállás) az az alap, amelyen hosszútávon kifejlődik.

A metabolikus szindróma tünetei a csökkent glükóztolerancia (vércukorszint-emelkedésre való hajlam), a **magas vérnyomás**, az **elhízás** (főleg a hasra), a magas vérzsír-szint és a magas **koleszterinszint**, amelyek már önmagukban is fokozzák a szívkoszorúér-betegség, a **stroke** és a **2-es típusú cukorbetegség** kialakulásának valószínűségét, együttesen azonban még jobban emelik a kockázatot és rövidítik az életet.

Ha Önnek metabolikus szindrómája van, vagy megjelent annak bármelyik komponense, akkor eljött az ideje, hogy határozottan változtasson az életmódján!

Szerencsére a *metabolikus szindróma* megfelelő életmódváltással felszámolható, amelyet azért is érdemes megtenni, mert minél hosszabb ideig áll fent, annál több nehezen gyógyítható vagy éppen marandó károsodást hagy hátra (pl. érelmeszesedés, **szívinfarktus**, stroke).

A metabolikus szindróma tünetei

- **Magas inzulinszint a vérben.** Az inzulinrezisztencia miatt több inzulinra van szükség a vércukorszint rendben tartásához.
- **Csökkent glükóztolerancia.** Adott mennyiségű glükóz - szőlőcukor - nagyobb és hosszabb vércukorszint-emelkedést okoz, mint az normális lenne.
- **Súlyfölösleg.** Különösen a hason jelentkezik (alma típusú elhízás).
- **Magas vérnyomás.**
- **Megváltozik a vérkép.** Emelkedett *triglicerid* (zsír) szint, a kis sűrűségű *lipoprotein* (LDL - „rossz koleszterin”) emelkedett szintje és a nagy sűrűségű *lipoprotein* (HDL - „jó koleszterin”) csökkent szintje a vérben.

Ha a metabolikus szindróma egyik összetevője már kialakult Önnél, akkor nagy a valószínűsége, hogy idővel a többi összetevő is megjelenik. Minél több komponens van jelen, annál nagyobb az Ön egészségügyi kockázata.

Egy vizsgálat szerint azok a férfiak, akiknél a metabolikus szindróma három komponense jelen van, majdnem kétszer nagyobb valószínűséggel kapnak stroke-ot vagy szívinfarktust, továbbá több mint háromszor nagyobb valószínűséggel kapnak bármilyen más szívbetegséget, mint azok, akiknél nincsenek jelen ezek a komponensek.

Mikor forduljon orvoshoz?

Ha tudomása szerint a metabolikus szindróma egy komponense jelen van Önnél, pl. magas vérnyomás, magas koleszterin szint, vagy alma típusú (hasi) elhízás, akkor előfordulhat, hogy más komponensek is megvannak, csak még nem tud róluk. Érdemes ezt orvosával kivizsgáltatnia.

Mi a cukorbetegség? A diabétesz típusai

Jelenleg még nem teljesen tisztázott, hogy miért alakul ki 2-es típusú cukorbetegség (diabétesz) bizonyos embereknél, ám a fő rizikótényezők egyértelműek. Mi a különbség az 1-es és 2-es típusú diabétesz között?

A cukorbetegség kialakulásának értelmezéséhez először érdemes áttekintenünk a cukor sorsát szervezetünkben.

A szőlőcukor (*glükóz*) a sejtek legfőbb energiaforrása. A szőlőcukor egy része az elfogyasztott táplálékból szívódik fel a bélben, a többit a máj állítja elő más anyagokból (egyéb cukorfajták, aminosavak, tejsav, stb.).

A vérből a glükóz belép a szervezet sejtjeibe, a legtöbb sejtípus esetében **inzulin segítségével**.

Az *inzulin* a hasnyálmirigyből származik, ami közvetlenül a gyomor mögött elhelyezkedő, emésztőnedvet és hormonokat egyaránt termelő mirigy. A vérben keringő inzulin úgy viselkedik, mint egy kulcs, ami kinyitja azokat a mikroszkopikus kapukat, amelyeken a glükóz bejut a sejtekbe.

Ebből következik, hogy az inzulin csökkenti a szőlőcukor szintjét a vérben. Ahogy a vércukorszint csökken, az inzulin felszabadulása is csökken a hasnyálmirigyből.

A máj cukortárolóként és előállítóként viselkedik.

Amikor alacsony a vércukorszint, de nincs lehetőség evésre, a máj felszabadítja a tárolt glükózt (és szükség esetén újonnan is előállít), ezáltal normál tartományban tartja a vércukorszintet.

Cukorbetegségben ez a folyamat zavart szenved. Ahelyett, hogy a cukor bejutna a sejtekbe, felhalmozódik a véráramban.

Ez akkor fordul elő, ha a hasnyálmirigy nem termel elég inzulint (1-es típus), vagy ha a sejtek érzéketlené (rezisztenssé) válnak az inzulin glükózbejuttató hatásával szemben (2-es típus).

1-es és 2-es típusú cukorbetegség

Az **1-es típusú cukorbetegség** főként gyermekeket, fiatalokat érinti.

A hasnyálmirigy inzulintermelő sejtjei elpusztulása miatt nem termelődik inzulin, emiatt kívülről bevitt inzulinpótlásra szorul a beteg élete során.

Az inzulin hiánya miatt a vércukor nem tud a sejtekbe bejutni, hanem a vérben marad, és magas vércukorszintet eredményez.

Mivel a sejtek így éheznek, fehérjéket és zsírokat alakítanak át cukorrá, az éhezés elkerülésére.

Egyrészt a zsírégetés egyik melléktermékeként felszaporodó ketontest miatt, másrészt magas vércukorszint miatt a vizelettel távozó cukor és a

nagymennyiségű folyadékvesztés miatt kiszáradást és kómát okozhat. Jellegzetes tünetei: sok vizelet, fogyás, szomjúság.

A **2-es típusú cukorbetegség** inkább idősebb korban jelentkezik. Nem pusztulnak el az inzulintermelő béta sejtek, de ennek ellenére nincs megfelelő inzulinhatás (a nem elegendő inzulintermelés, illetve az inzulin hatásának gyengülése miatt), így végeredményben nem jut elég vércukor a sejtekbe.

Mivel a cukorbetegség ezen típusánál van inzulin, a vércukorérték lassabban emelkedik, és a tünetek is másabbak: végtagok zsibbadása, nehezen gyógyuló sebek, bőrvizketés, romló látás.

Míg 1-es típusnál az okot nem ismerik (feltételezik a genetikai hajlamot, vírusok szerepét, autoimmun eredetet), 2-típusnál várható a betegség megjelenése bizonyos rizikótényezők esetén: pl. elhízás, magas vérnyomás, cukorbetegség a családban.

A terápia is más, hiszen csak a diéta és a szájon át szedhető gyógyszerek, a testmozgás sikertelensége esetén jön szóba az inzulinkezelés.

Bár egyre több a bizonyíték, hogy a **korán elkezdett inzulinkezelés** segít a későbbi szövődmények megakadályozásában.

Varga Zoltán
házi orvos

AZ AGYVÉRZÉSRŐL (szélütés, stroke)

Nemrég volt egy olyan tapasztalatom, ami arra indított, hogy erről a témáról írjak Önöknek és az, hogy pár hete voltam egy Debreceni mentős tiszttól stroke-ról szóló előadásán még jobban megerősített ebben az elhatározásban. Nagyon fontos tudni miként ismerhetünk rá ha valaki agyi történést szenved, mi legyen az első lépés, hogy a beteg minél hamarabb kezelésre jusson! Ezen múlik a beteg későbbi életminősége és a családjáé is!

A stroke lehet vérzéses és ischémiás

Az ischémiás stroke 80 százalékban fordul elő a szélütéses betegeknek. Különböző okok miatt elzáródik egy agyi ér és a mögötte levő agysejtek nem jutnak oxigénhez és tápanyagokhoz ezért három perc után visszahozhatatlan károsodást szenved az agynak az a területe. Ez a károsodás minden további percben

egyre nagyobb lesz. Percenként több millió agysejt pusztul el. Időben és megfelelő kezeléssel csökkenthető a károsodás mértéke. Ezért nagyon fontos hogy időben kórházba érjen a beteg!

A vérzéses stroke 20 százalékban előforduló betegség. Ilyenkor valamilyen okból kifolyólag megreped, szétpattan egy agyiér és előnti, a közeli agyterületet nyomást gyakorolva a sejtekre minek következtében azok elhalnak. Legtöbb esetben csak műtéti beavatkozással tudják csökkenteni a károkat.

A stroke csendben jön, nincs előjele. Van, aki így ébred reggel, ilyen esetben nehéz megállapítani mikor történt pontosan.

Három biztos jel van, ami valamilyen agyi történéstre utal:

- **BESZÉDZAVAR:** nehezen, lassan fogalmaz a páciens,
- **AZ ARC ASSZÍMETRIÁJA:** egyik oldal elsimul, félmosolyt tud produkálni, nem tudja felhúzni az érintett oldalon a szemöldökét, kifolyik a folyadék oldalt, amikor pohárból iszik,
- **VÉGTAG LASSÚSÁG** az érintett oldalon: ha megkérjük, a beteget emelje meg mindkét karját, a sérült oldal lemarad a mozgásban.

További jelek lehetnek még: zsibbadás és érzésvizsgálat a test egyik oldalán, hirtelen kialakuló szédülés, egyensúlyvesztés, látászavar, hallás zavar, nyelési nehézség (ha evés közben valaki többször egymásután fuldoklik, nem biztos, hogy csak félrenyelt). A stroke egy bizonyos típusában felléphet hirtelen erős fejfájás, nyaki merevség, arcfájdalom, hányás, tudatzavar. Észlelhetünk még zavartságot, memóriazavart, a térbeli tájékozódás zavarát.

Ha stroke gyanús egyik hozzátartozó, rögtön a rohammentőt kell hívni! Nincs idő, míg összegyűl a családi kupaktanács vagy kijön a háziorvos vagy az ügyelet. Ez a legjobb esetben is 15 perc, ami tízenöttször több millió agysejt pusztulását jelenti! Magyarországi felmérések szerint Hajdú-Biharban kerülnek leghamarabb kezelésre a stroke-os betegek.

A mentősök személyesen tolják be őket a CT-be, hogy megállapítsák, milyen típusú betegségről van szó, ugyanis más-más kezelés szükséges az ischémiás és a vérzéses stroke esetében.

Minél nagyobb a károsodás annál hosszabb és nehezebb a rehabilitáció. A skála nagyon tág: végződhet halállal, vagy ágyban fekvés-gyomor szonda-pelenka, vagy fél önállóság, vagy teljes önállóság és teljes felépülés. A hozzátartozóknak rengeteg energiájába, odaadásába, kitartásába és pénzébe kerülhet egy hosszú rehabilitáció. Egy egész csapat szakember vesz részt a rehabilitációban: háziorvos, ápoló, gyógytornász, logopédus, ergoterapeuta, pszichológus és első sorban a család.

Mint gyógytornász, elmondhatom, hogy a stroke-os páciensek rehabilitációja a legnehezebb. Nagyon lassú folyamat, kicsi lépésekben lehet csak haladni, és ha a beteg depressziós és elhagyja magát, szinte reménytelen a helyzet. Újból meg kell tanulni megfordulni az ágyban, ülni, állni, járni, enni, mosdót használni, beszélni, közösséghez szokni. Viszont nagy akaraterővel és kitartással csodákat lehet tenni!

Varga Gabriella
gyógytornász

RENDŐRSÉGI TANÁCSOK A SZÜNIDŐRE

A www.police.hu internetes oldalon találtam rá az alábbi írásra. Úgy gondolom, nagyon fontos és hasznos információkat tartalmaz gyermek és felnőtt számára egyaránt!

A hosszú hónapok óta tartó bezártság után, nemso-kára gyermekek, fiatalok sokasága élvezzi a szabadságot. Ugyanakkor az is köztudott, hogy a felhőtlen játék, kikapcsolódás közepette a gyerekek sokszor még a legalapvetőbb közlekedési szabályokat sem tartják be, amelynek következtében balesetek okozóivá, részeseivé, vagy áldozatává válnak.

A helyes közlekedésre nevelés fontossága kiemelt feladat egy társadalom életében. De vajon mi magunk is megteszünk-e mindent a gyermekek biztonsága érdekében, hiszen ők a legvédtelenebbek.

A Rendőrség ezúton is felhívja a figyelmet azokra a veszélyekre, amelyek a szünidő alatt leselkednek gyermekeinkre.

Sok éves tapasztalat mutatja, hogy a vakáció alatt megnő a közúti balesetet szenvedők száma, és az évszak sajátosságai adódóan sajnos a vízi tragé-

diaké is. Szeretnénk, ha azok, akik most elhagyták az iskolapadokat ősszel ugyanoda visszaülhetnének. Ahhoz, hogy ez így is legyen a Rendőrség is igyekszik segítséget nyújtani.

Mindenek előtt fontos, hogy a szülők szakítsanak időt gyermekeikre, és mondják el, miként kell közlekedni. A leggyakoribb tragédiaokozó a rohanás, a körültekintés nélküli úttestre lépés, a tömegközlekedési eszközök megállóiban álló jármű takarásából való kilépés, és a kerékpározással összefüggő szabályszegő magatartás. Önmagában azonban az a körülmény, hogy egy gyermek meggondolatlan, szabályszegő, még nem szükségszerűen eredményezi sérülését, vagy legrosszabb esetben tragédiáját. Közös felelősségünk gondoskodni azok védelméről, akik ma még nem képesek úgy cselekedni, ahogyan azt elvárjuk, vagy szeretnénk.

Beszéljük meg a gyerekekkel a gyalogos közlekedés alapszabályait! Pl. hol van elsőbbsége a gyalogosnak az úttesten való átkeléskor, mit kell tenni, mielőtt lelépünk az úttestre. A szabályos kerékpározás elsajátításához az alapokat gyakran át kell ismételni.

Ha már tudja a gyerek, hogy hol szabad kerékpározni, melyek a kötelező biztonsági felszerelések, illetve be is tudja tartani ezeket a szabályokat, még mindig nem biztos, hogy célszerű elengedni egyedül.

A felnőtt gépjárművezetőket pedig arra kérjük, figyeljenek a gyalogos és kerékpározó „csemetékre”!

Tudjuk, és látjuk, hogy egyre több a nyakában kulccsal „lődörgő” gyermek, aki – az említett veszélyeken túl – könnyen válhat különböző bűncselekmények áldozatává. Célszerű tehát elmondani: tartózkodjanak az idegen felnőttek társaságától, ne kössenek ismeretéseket akkor sem, ha még oly színes programot is ajánlanak nekik.

A gyerekek elhelyezésére a legbiztosabb, legkedvezőbb megoldás a táborozás. Ilyenkor gyakran a megszokottól eltérő tevékenységekkel is találkozhatnak. Utazás előtt mindenképpen figyelmeztessük őket a fürdőzés veszélyeire, a hegyi utakon való közlekedés eltérő sajátosságaira.

Fontos, hogy fürdőzéskor, vízi biciklizéskor, csónakázáskor tartsák be a szabályokat. Akik nem tudnak úszni, feltétlenül vegyék fel a mentőmellényt. Kerüljék a bányatavakat, csak a kijelölt helyeken fürödjének. Felhevült testtel soha ne ugorjanak be a vízbe, hiszen a tragédiák nagy része az ilyenkor fellépő izomgörcs- illetve szívelégtelenség miatt következik be.

Bűnmegelőzési tanácsok iskolai szünidőre

A fiatalok körében történő kábítószer-fogyasztás megelőzése egész éves odafigyelést igényel. A nyári szezonban azonban, amikor a gyermekek hosszabb ideig vannak felügyelet nélkül, a baráti társaság lendülete esetleg hamarabb vezeti el őket a drogok kipróbálásához. A csellengő fiatalok hamarabb nyúlnak önpusztító szerekhez is, korábban kezdenek el dohányozni, italozni, és napjaink veszélye, a kábítószer is hamarabb érheti el őket!

Az alkohol, dohányzás, kábítószer nagy kihívást és súlyos veszélyforrást jelent gyermekek számára. A fiatalok az első kortyot, első cigarettát, kábítószeres tablettát az esetek döntő többségében nem idegen

személytől, hanem valamilyen bulin barátaitól, közvetlen ismerőseiktől kapják.

A magányos, csavargó gyermekek, fiatal bűnöző csoportok áldozataivá is válhatnak, akiket meglopnak, kirabolnak. A fiatalok sok esetben követnek el rongálást, garázdaságot és más bűncselekményeket.

Egy másik problémakör az eltűnés, illetőleg a csavargás. Ilyenkor a gyermekek nagyobb százalékban hagyják el rövidebb-hosszabb időre otthonukat, hogy kalandot keresve felfedezzék a világot. Ezen esetekben, amikor teljesen magukra maradnak, nagyobb arányban ki vannak téve bűncselekmény elkövetésének, azonban a sértetti pozíció mellett - miután a zsebpénz már elfogyott - akár elkövetővé is válhatnak.

Hívjuk fel a figyelmüket arra, hogy az utcán ne vegyék elő mobiltelefonjukat, útközben ne kezdeményezzenek, illetve ne fogadjanak hívásokat, ne játsszanak a készülékkel, ne használjanak drága médialejátszó eszközöket, hiszen könnyedén felhívhatják magukra a figyelmet. Amennyiben ismeretlen, gyanús személy különféle ürügyekkel (pl.: a pontos idő megtudakolása) a mobiltelefonja átadását próbálja elérni, javasoljuk, hogy forduljanak egy felnőtt-höz, ne vegyék elő saját telefonjukat, illetve azt ne adják át semmilyen kérésre (zenehallgatás, zeneszerkesztés, játék, telefonálás). Ha értékeiket erőszakkal próbálják meg elvenni tőlük, úgy minél hangosabban hívják fel magukra a figyelmet, ne szégyenlősködjének, próbáljanak meg higgadtan maradni. Ha az utcán idegen szólítja meg őket, sem útbaigazítás, sem pedig más indok alapján ne tartsanak velük, illetve ne fogadjanak el semmit. Legalább ilyen fontos tudniuk, hogy ilyen esetekről mindig érdemes beszámolni a szüleiknek.

Gondoskodjanak arról, hogy a gyerekeknél mindig ott legyen a szülő elérhetősége, illetve ők is tudják azt, hogy kihez fordulhatnak segítségért. *Bátran szólítsák meg az egyenruhás rendőrt, kérjenek tőle segítséget!*

Mindenkinek biztonságos, kellemes nyári szünidőt kívánok!

Sáfrányné Félegyházi Beáta

NÉPI KALENDÁRIUM

Június 8. – Medárd napja

Ezen a napon erős lehülés várható. Ha esővel köszönt be, akkor ez negyven napig is eltarthat.

Időjóslás: Hogyha Medárd pityereg,
Negyven napig kesereg.

Június 24. – Szent Iván napja

A nyári napforduló ünnepe.

Az év legrövidebb éjszakáját Európa nagy részén ősi rítusokkal ünneplik.

Nálunk a fiatalok tűzugrása és a szentiváni énekek terjedtek el.

Mikor átugrották a tüzet, párosító, kiházásító énekeket énekeltek.

Június 29. – Péter, Pál napja

A búza töve ezen a napon megszakad, kezdődhet az aratás.

Termésjóslás: Ha fényes lesz Szent Pál,
Minden termés szépen áll.

Július 20. – Illés napja

Ősi kígyó- és medveünnep.

A pásztoroknak dologtíltó nap.

Gyakran zivatart, jégesőt hoz ez a nap.

Július 25. – Jakab napja

Ezen a napon megáll a szőlő növekedése, és kezd édesedni.

Termésjóslás: Ha Jakab napja derűs,
jó termésre lehet számítani.

Augusztus 1. – Péter napja

Időjóslás: Ha Péterkor nagy a meleg,
Várhatod a hideg telet.

Augusztus 20. – István napja

Szent István államalapító királyunk, és a magyar államiság ünnepe.

Fehér Sándor

Tavaszi

Kéklő tavaszi napsugárban keresem a zöldet.
Mevadult folyók szerelmet hintenek a májusnak.
Szelek szárnyai tündérmesét suttognak fülembé,
S érzem a nyár sivatagos illatát.
Szeretnék megpihenni pázsitos ágyadon tavasz,
Énekeket pengetni szomorú fűz ágain.
Madarak titkos énekeit megfejteni
S dalolni velük, dalolni a szabadságról.
Sasszárnyakon röpködni,
Látni ménesek szilaj vágóját.
Füstölgő hajóról nézni a naplementét,
S érezni ajkamon ajkad tüzeinek lángolását.

Fehér Sándor

Magány

Ha majd tengerparton sétálok,
s nem leszel velem.
Homokba rajzolom tested,
sziklába vésem neved.
Ha majd szél korbácsolja tajtékzó vized,
s dühöngve jön a dagály,
„FÉLTELEK”
Homoktestedhez bújok, hogy védjem
testemmel testedet.
Ha majd itt leszel velem,
s ülünk a mólónál,
Átkarolom nyakad
és nézzük a fényes naplementét.

HIRDETÉSEK

Long Turi

**Nyitva tartás:
h-p 8-17-ig, szo: 8-12-ig**

- Márkás férfi- és női ruhák
- Gyerekruhák
- Lakástextil
- Londoni apróságok
- Plüssök
- Kiegészítők

Létavértes, Árpád utca 18.
Folyamatos Árufeltöltés!!

Minden kedves régi és leendő Vendégemet
Szeretettel Várom az immár
megújult Virág Üzletben!

Ajándécsokrok

Menyasszonyi csokrok

Selyemvirágok

Ajándéktárgyak

Sírcsokrok

Koszorúk

akár előre megrendelve is!

A választék bővült, a mosoly megszokott!!!

Telefonszám: 70/413-09-54 (Sápi Beáta)

MEGNYITOTTUNK!!!

Italdiszkont és Nemzeti dohánybolt

Monostorpályi Létai út 37. sz. alatt /Amígó söröző helyén/

Kínálatunkból:

Flash Fruit üdítő 2,5 l több íz	99.-Ft	Kőbányai sör 2 l	499.-Ft
Queen Cola 2,5 l	179.-Ft	Rocky Cellár 0,5 l üveges	99.-Ft+ü
Pepsi 2,5 l	329.-Ft	Rocky Cellár 2 l	449.-Ft
Civis ásványvíz 1,5 l dús,mentes	60.-Ft	Dobozos Kaltenhaller 0,5 l	119.-Ft
Ave ásványvíz 1,5 l dús,mentes	79.-Ft	Fehér, vörös borok 2 l	499.-Ft-tól
Suzy rostos 1 l több ízben	159.-Ft	Egri bikavér 0,75 l, Egri merlot 0,75 l	549.-Ft+ü
Hell energia italok 0,25 l több íz	149.-Ft	Jóbor vörös asztali bor 0,75 l	239.-Ft+ü
Dobozos kőbányai sör 0,5 l	169.-Ft	Pompadur pezsgők 0,75 l	629.-Ft

Nemzeti dohányboltunk átköltözött a Debreceni út-ról a Létai út 37. sz alá volt /Amígó söröző/

Várjuk kedves vásárlóinkat.

Nyitva tartás: Hétköznap: 6.00-19.00

Szombat-Vasárnap: 9.00-19.00

2014. augusztus 5.-től Monostorpályi új címere a következő:

Címert tervezte, és készítette:
Szabóné Tóth Erzsébet